

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/41/2008

DOBRA TRWAŁEGO UŻYTKU W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

„WARUNKI ŻYCIOWE SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO: PROBLEMY I STRATEGIE”

WARSZAWA, MARZEC 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

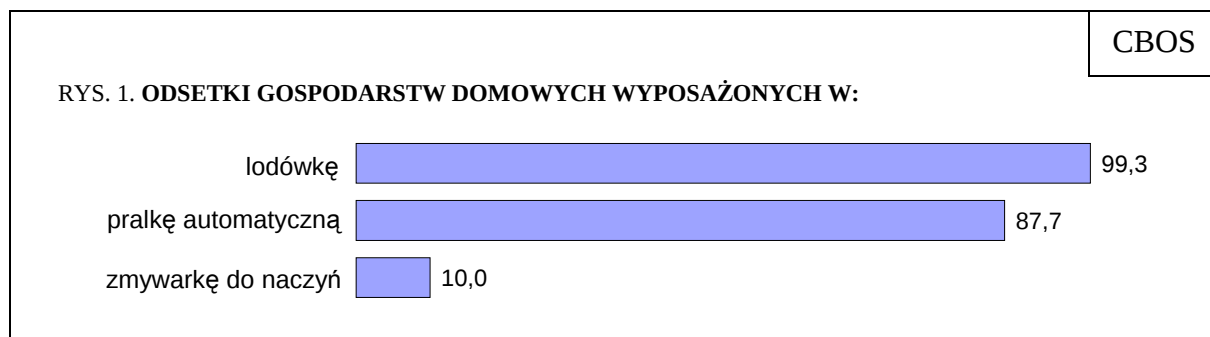
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Wyposażenie gospodarstw domowych w różnego rodzaju dobra jest wskaźnikiem zaspokojenia, ale zarazem też zróżnicowania potrzeb oraz aspiracji i stylów życia poszczególnych grup społecznych. Lista dóbr, jaką zamieściliśmy w badaniu dotyczącym warunków życiowych Polaków¹, jest stosunkowo krótka, niemniej pozwala oszacować stan posiadania i standard materialny gospodarstw domowych. Znalazły się na niej dobra zarówno dość luksusowe (zmywarka do naczyń, telewizor plazmowy lub ciekłokrystaliczny – LCD), jak i występujące obecnie powszechnie (np. lodówka czy pralka automatyczna), których brak może świadczyć o problemach gospodarstw w zaspokojeniu podstawowych potrzeb. Badania takie prowadzimy od kilkunastu lat, ale ze względu na nieco odmienne sformułowanie pytania, nie będziemy się w tym opracowaniu odnosić bezpośrednio do ich wyników².

WYPOSAŻENIE W DOBRA TRWAŁEGO UŻYTKU

Sprzęt AGD

Obecnie do rzadkości należą gospodarstwa domowe, w których nie byłoby lodówek, nieco częściej można znaleźć takie, które nie są wyposażone w pralkę automatyczną (dotyczy to 12,3% gospodarstw). Bardzo rzadko natomiast spotykanym sprzętem jest zmywarka do naczyń. Ma ją co dziesiąte gospodarstwo domowe.

¹ Badanie „Warunki życiowe społeczeństwa polskiego: problemy i strategie” realizowano od września do listopada 2007 roku na reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski (N=38 866).

² Zob. komunikat CBOS „Wyposażenie gospodarstw domowych w dobra trwałego użytku”, wrzesień 2007.

W lodówkę nieco rzadziej niż przeciętnie (choć i tak na poziomie ponad 95%) wyposażone są gospodarstwa domowe osób najslabiej wykształconych, robotników najemnych w rolnictwie, respondentów osiągających najniższe dochody *per capita* oraz gospodarstwa jednoosobowe. Pralek automatycznych częściej brakuje w gospodarstwach osób starszych niż młodych, badanych gorzej wykształconych, uzyskujących niskie dochody, mieszkańców wsi, a także w rodzinach³ rencistów, emerytów, bezrobotnych, rolników i robotników zatrudnionych w rolnictwie.

Tabela 1

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych wyposażonych w:		
		lodówkę	pralkę automatyczną	zmywarę do naczyń
Ogółem		99,3	87,7	10,0
Wiek	18-24 lata	99,7	91,5	12,1
	25-34	99,4	93,6	14,1
	35-44	99,5	92,7	15,1
	45-54	99,4	89,1	10,8
	55-64	99,1	87,1	6,8
	65 lat i więcej	99,0	76,8	3,4
Miejsce zamieszkania	Wieś	99,2	79,4	7,6
	Miasto poniżej 20 tys.	99,5	89,5	8,9
	od 20 tys. do 49 999	99,4	92,1	10,7
	od 50 tys. do 99 999	99,1	92,4	8,8
	od 100 tys. do 499 999	99,3	92,1	10,3
	500 tys. i więcej mieszkańców	99,6	93,0	16,0
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	97,8	71,2	2,3
	301-500	99,1	83,3	3,6
	501-900	99,1	82,3	5,0
	901-1200	99,4	88,8	6,8
	Powyżej 1200 zł	99,8	93,5	16,6
	Brak danych	99,5	92,0	14,5
Liczba osób w gospodarstwie domowym	1 osoba	97,6	74,7	3,9
	2 osoby	99,7	87,4	8,3
	3 osoby	99,8	92,3	12,0
	4 osoby	99,7	93,4	15,4
	5 osób	99,9	92,7	11,3
	6 osób	99,8	90,9	10,0
	7 osób i więcej	99,4	87,7	10,3

³ Terminy „gospodarstwo domowe” i „rodzina” stosujemy zamiennie, gdyż osoby wchodzące w skład wspólnego gospodarstwa domowego (razem mieszkające, wspólnie gospodarujące pieniędzmi i innymi dobrami) najczęściej łączy pokrewieństwo lub powinowactwo.

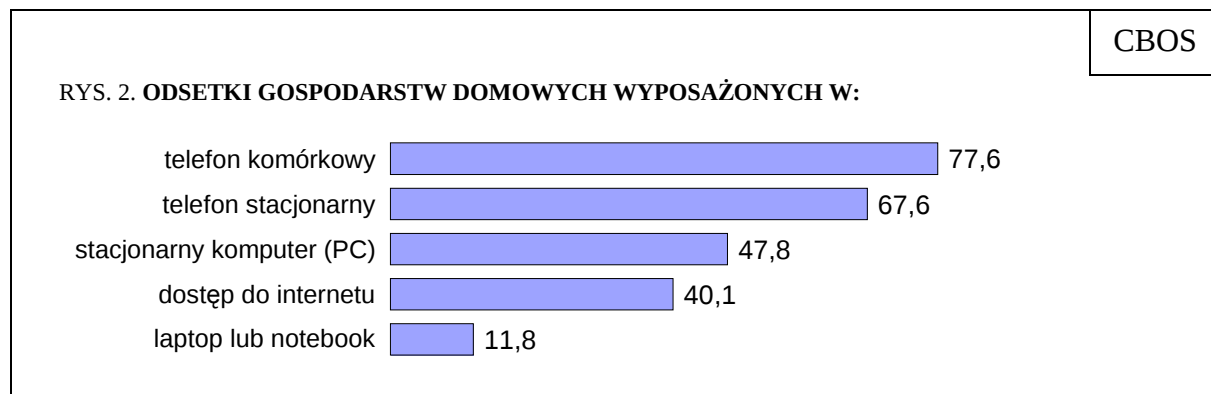
Tabela 1 cd.

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych wyposażonych w:		
		łódówkę	pralkę automatyczną	zmywarkę do naczyń
Ogółem		99,3	87,7	10,0
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	96,3	50,0	2,1
	Podstawowe	98,5	70,0	2,3
	Gimnazjalne	99,8	89,3	6,5
	Zasadnicze zawodowe	99,4	87,8	5,0
	Niepełne średnie	98,9	88,3	9,1
	Średnie ogólnokoszt.	99,5	92,8	11,3
	Średnie zawodowe	99,6	93,4	9,6
	Pomaturalne	99,8	94,8	16,9
	Niepełne wyższe	99,9	95,5	17,6
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	99,5	94,3	19,3
	Wyższe magisterskie	99,6	96,5	24,1
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	99,9	98,9	30,6
Grupa społeczno-zawodowa pracujący	Kadra kierownicza	99,7	96,7	35,6
	Inżynierowie	99,5	97,5	33,7
	Lekarze	100,0	97,8	26,4
	Prawnicy	99,0	90,5	30,2
	Nauczyciele	99,3	95,8	20,5
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	99,9	97,4	27,6
	Specjaliści niższ. szczebla	99,9	97,5	17,9
	Mistrzowie-technicy	99,8	98,6	18,8
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	100,0	96,8	13,2
	Pracownicy usług	99,7	94,9	8,5
	Górnicy	100,0	98,9	12,5
	Inni robotnicy wykwalifikowani	99,7	93,2	7,1
	Robotnicy niewykwalifikowani	99,5	87,1	5,4
	Robotnicy najemni w rolnictwie	97,7	80,8	3,3
	Rolnicy	99,2	78,1	7,1
	Pracujący na własny rachunek	99,8	98,1	31,8
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	99,8	91,0	14,5
	Renciści	98,5	78,1	3,6
	Emeryci	99,2	81,7	4,2
	Bezrobotni	98,1	80,9	4,8
	Zajmujący się domem	99,4	92,5	11,1
	Niepracujący z innych powodów	98,8	85,5	7,1

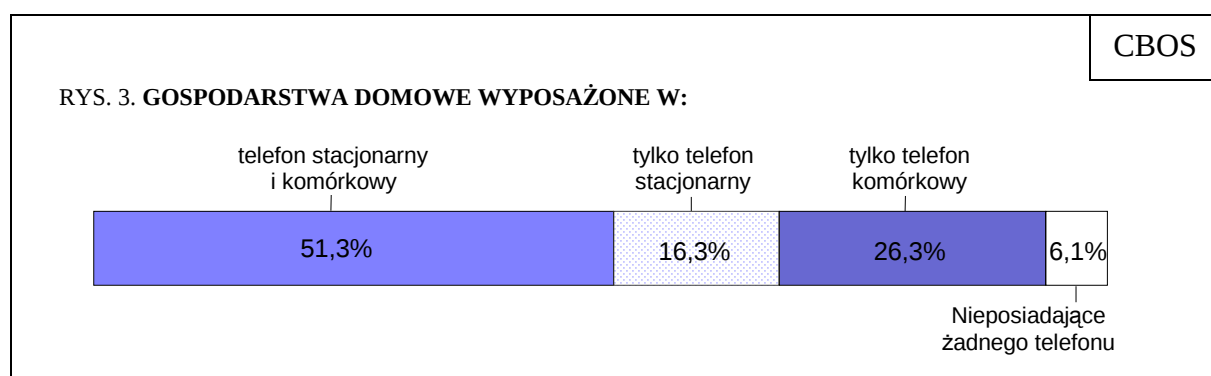
Na posiadanie zmywarki do naczyń gospodarstwa domowe pozwalają sobie na ogół tym częściej, im wyższy poziom wykształcenia ich członków i im lepsza sytuacja materialna, ponadto zmywarki częściej są w gospodarstwach osób młodych (ale nie najmłodszych), mieszkańców wielkich miast, a także w gospodarstwach średniej wielkości (czterooosobowych). Zmywarki ma stosunkowo dużo gospodarstw, których członkami są osoby piastujące stanowiska kierownicze, pracujące na własny rachunek, inżynierowie i prawnicy.

Komunikacja, informacja

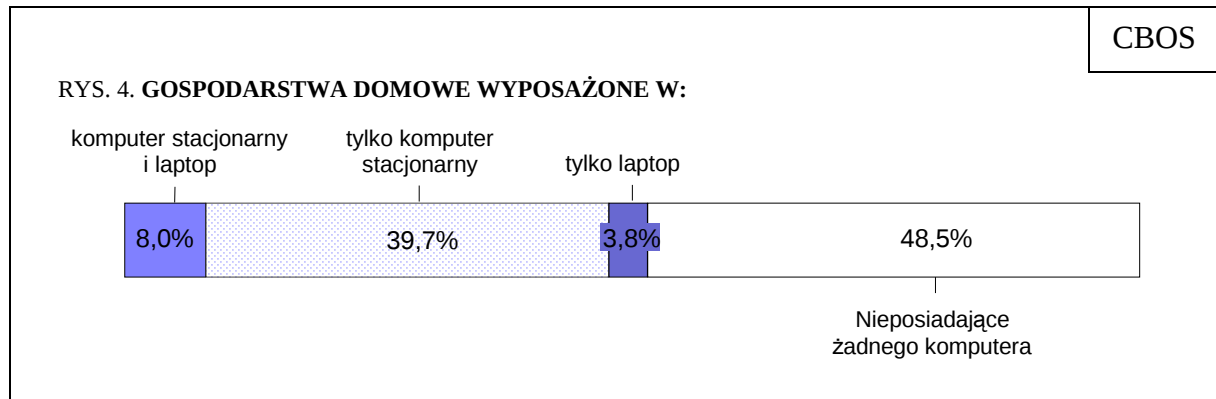
Członkowie większości gospodarstw domowych dysponują telefonem komórkowym (77,6%) lub stacjonarnym (67,6%), choć często posiadają oba typy telefonów. Prawie połowa gospodarstw domowych (47,8%) wyposażona jest w komputer stacjonarny, a dwie piąte (40,1%) ma dostęp do internetu. Dobrem występującym znacznie rzadziej są komputery przenośne (11,8%).

Ponad połowa gospodarstw domowych (51,3%) wyposażona jest w telefony stacjonarne i jednocześnie telefony komórkowe. Więcej niż co czwarta rodzina (26,3%) używa tylko telefonów komórkowych, a co szósta (16,3%) wyłącznie telefonu stacjonarnego. Niewiele (6,1%) jest takich gospodarstw, w których w ogóle nie ma telefonu (zob. tabele aneksowe).

Prawie połowa gospodarstw domowych (48,5%) nie ma żadnego komputera. Dwie piąte (39,7%) posiada tylko komputer stacjonarny. Laptopy rzadko występują w wyposażeniu samodzielnie (3,8%), dwukrotnie częstsza (8%) jest sytuacja, kiedy w gospodarstwie jest jednocześnie komputer stacjonarny i przenośny (zob. tabele aneksowe).

Na ogół im starsze i gorzej wykształcone są osoby w rodzinie oraz im niższe uzyskują dochody *per capita*, tym rzadziej dysponuje ona telefonem, komputerem i dostępem do internetu. We wszystkie wymienione dobra rzadziej niż przeciętnie wyposażone są małe gospodarstwa domowe (jedno- i dwuosobowe), a także rodziny wiejskie, częściej zaś rodziny wielkomiejskie. Poza tym posiadanie komputera, telefonu i dostępu do internetu uzależnione jest od pozycji zawodowej osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego.

Tabela 2

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych wyposażonych w:		
		telefon	komputer	dostęp do internetu
Ogółem		93,9	51,5	40,1
Płeć	Mężczyźni	93,6	53,7	42,4
	Kobiety	94,1	50,2	38,6
Wiek	18-24 lata	99,1	77,1	63,4
	25-34	98,3	72,1	55,8
	35-44	97,2	73,9	56,0
	45-54	94,6	59,0	47,3
	55-64	92,7	35,0	26,3
	65 lat i więcej	85,7	12,7	9,2
Miejsce zamieszkania	Wieś	90,9	44,6	28,0
	Miasto poniżej 20 tys.	93,2	49,1	37,8
	od 20 tys. do 49 999	95,1	54,2	44,4
	od 50 tys. do 99 999	95,2	51,6	43,1
	od 100 tys. do 499 999	95,1	55,0	46,8
	500 tys. i więcej mieszkańców	97,9	62,5	55,2
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	86,4	37,2	18,0
	301-500	91,8	49,6	30,2
	501-900	90,0	40,2	29,1
	901-1200	94,5	41,4	34,8
	Powyżej 1200 zł	97,6	56,9	50,0
	Brak danych	96,3	63,9	51,4

Tabela 2 cd.

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych wyposażonych w:		
		telefon	komputer	dostęp do internetu
Ogółem		93,9	51,5	40,1
Liczba osób w gospodarstwie domowym	1 osoba	83,7	22,0	18,4
	2 osoby	92,8	33,6	27,1
	3 osoby	97,8	66,3	53,3
	4 osoby	98,0	76,2	59,0
	5 osób	98,4	72,0	52,1
	6 osób	97,7	68,5	47,6
	7 osób i więcej	97,9	65,5	41,3
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	63,5	11,1	6,8
	Podstawowe	82,9	17,7	9,6
	Gimnazjalne	97,8	69,2	49,0
	Zasadnicze zawodowe	93,4	43,2	27,9
	Niepełne średnie	95,9	46,6	37,3
	Średnie ogólnokształcące	97,7	59,3	50,1
	Średnie zawodowe	97,3	58,5	46,1
	Pomaturalne	99,4	71,0	58,9
	Niepełne wyższe	98,7	76,3	68,0
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	99,4	77,3	65,4
	Wyższe magisterskie	99,6	80,3	71,2
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	99,5	87,4	80,5
Grupa społeczno-zawodowa pracujący	Kadra kierownicza	99,2	91,1	81,6
	Inżynierowie	99,8	93,6	86,6
	Lekarze	98,8	84,5	78,8
	Prawnicy	99,3	83,8	71,7
	Nauczyciele	99,6	89,8	76,7
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	99,8	89,8	80,9
	Specjaliści niższ. szczebla	99,4	82,4	70,9
	Mistrzowie-technicy	99,7	78,0	66,3
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	99,7	77,3	66,4
	Pracownicy usług	98,2	70,7	55,2
	Górnicy	100,0	80,8	62,0
	Inni robotnicy wykwalifikowani	97,8	60,5	43,4
	Robotnicy niewykwalifikowani	95,2	51,3	32,8
	Robotnicy najemni w rolnictwie	96,3	47,5	25,1
	Rolnicy	94,4	47,3	24,8
	Pracujący na własny rachunek	99,6	85,2	77,2
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	99,5	86,8	74,3
	Renciści	86,0	28,2	18,5
	Emeryci	89,1	19,4	14,4
	Bezrobotni	88,8	43,8	28,4
	Zajmujący się domem	97,4	58,1	40,8
	Niepracujący z innych powodów	94,0	48,9	33,1

Najniższy odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w telefony oraz z informatyzowanych jest w województwach świętokrzyskim i lubelskim, niezbyt wysoki również w warmińsko-mazurskim. Z kolei najwięcej gospodarstw ma dostęp do internetu w województwie pomorskim, najwięcej wyposażonych w komputery jest na Mazowszu, w Wielkopolsce i Małopolsce, a najwięcej mających telefony – w Wielkopolsce i województwie pomorskim.

Tabela 3

Województwa	Odsetki gospodarstw domowych wyposażonych w:		
	telefon	komputer	dostęp do internetu
Ogółem	93,9	51,5	40,1
Dolnośląskie	94,0	50,7	41,2
Kujawsko-pomorskie	94,7	50,6	39,3
Lubelskie	89,8	45,7	31,0
Lubuskie	94,5	48,6	34,7
Łódzkie	94,5	46,5	33,5
Małopolskie	94,4	55,6	44,3
Mazowieckie	94,7	56,2	44,8
Opolskie	93,4	49,5	37,9
Podkarpackie	94,2	48,7	36,9
Podlaskie	95,3	50,7	41,2
Pomorskie	95,9	54,8	46,3
Śląskie	92,7	52,3	42,4
Świętokrzyskie	90,8	41,7	27,6
Warmińsko-mazurskie	89,6	46,9	33,6
Wielkopolskie	95,9	56,6	43,9
Zachodniopomorskie	94,7	48,8	39,1

Rozrywka i kultura

Prawie w co drugim gospodarstwie domowym (47,1%) znajduje się księgozbiór liczący co najmniej pięćdziesiąt woluminów (nie zaliczamy do nich podręczników szkolnych). Niewiele mniej (38,8%) jest gospodarstw, w których są zbiory ponad dwudziestu kaset wideo lub płyt DVD z nagraniami filmów.

Jak wykazują nasze wcześniejsze badania, telewizory kolorowe znajdują się niemal w każdym polskim domu⁴. Interesowało nas, ile rodzin ma telewizory umożliwiające odbiór sygnału cyfrowego, płaskoekranowe – plazmowe lub LCD. Okazuje się, że tego typu odbiorniki telewizyjne znajdują się już w co ósmym gospodarstwie domowym (12,7%).

⁴ Por. komunikat CBOS „Wyposażenie gospodarstw domowych w dobra trwałego użytku”, *op. cit.*

			CBOS
RYS. 5. ODSETKI GOSPODARSTW DOMOWYCH WYPOSAŻONYCH W:			
zbiór książek powyżej 50 sztuk (poza podręcznikami szkolnymi)		47,1	
zbiór kaset wideo lub płyt DVD z filmami powyżej 20 sztuk		38,8	
telewizor plazmowy lub LCD		12,7	

Zbiory książek i nagrań filmów, a także nowoczesne telewizory znacząco rzadziej niż przeciętnie są w jednoosobowych gospodarstwach domowych, rodzinach wiejskich, uzyskujących niskie dochody *per capita*, a także w rodzinach osób najstarszych. Ponadto rodziny najliczniejsze (co najmniej siedmioosobowe) również rzadziej niż pozostałe dysponują księgozbiorami. We wszystkie wymienione dobra znacznie częściej wyposażone są gospodarstwa domowe w największych metropoliach. Gromadzenie i korzystanie z dóbr kultury jest też wyraźnie związane z wykształceniem i pozycją zawodową osób należących do rodziny – im one wyższe, tym większe prawdopodobieństwo posiadania zbiorów książek, nagrań filmów oraz telewizorów umożliwiających odbiór sygnału cyfrowego.

Tabela 4

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych wyposażonych w:		
		zbiór książek	zbiór nagrań filmów	telewizor plazmowy lub LCD
Ogółem		47,1	38,8	12,7
Płeć	Mężczyźni	46,5	40,6	13,7
	Kobiety	47,5	37,6	12,1
Wiek	18-24 lata	51,8	53,1	16,3
	25-34	49,7	54,0	18,6
	35-44	51,4	52,0	15,0
	45-54	51,2	43,4	12,7
	55-64	46,1	29,5	9,9
	65 lat i więcej	36,8	13,3	6,9
Miejsce zamieszkania	Wieś	34,2	30,9	10,5
	Miasto poniżej 20 tys.	44,7	37,3	11,8
	od 20 tys. do 49 999	50,3	40,5	13,8
	od 50 tys. do 99 999	49,0	38,8	13,6
	od 100 tys. do 499 999	53,9	42,2	12,1
	500 tys. i więcej mieszkańców	65,0	52,0	18,0
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	22,4	21,7	5,2
	301-500	33,7	31,4	8,0
	501-900	38,4	30,8	7,9
	901-1200	49,2	33,5	11,4
	Powyżej 1200 zł	64,8	50,5	18,1
	Brak danych	51,0	45,6	16,6

Tabela 4 cd.

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych wyposażonych w:		
		zbiór książek	zbiór nagrań filmów	telewizor plazmowy lub LCD
Ogółem		47,1	38,8	12,7
Liczba osób w gospodarstwie domowym	1 osoba	38,1	18,7	7,8
	2 osoby	46,2	30,2	11,8
	3 osoby	51,6	49,6	15,0
	4 osoby	53,6	52,8	16,1
	5 osób	47,9	50,2	14,3
	6 osób	42,3	44,1	12,1
	7 osób i więcej	39,8	41,8	11,1
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	13,5	5,1	6,6
	Podstawowe	17,7	12,8	6,2
	Gimnazjalne	44,7	46,7	16,7
	Zasadnicze zawodowe	32,2	32,1	9,7
	Niepełne średnie	46,4	37,7	11,6
	Średnie ogólnokoszt.	56,8	45,1	13,4
	Średnie zawodowe	55,4	44,7	13,6
	Pomaturalne	68,0	55,3	17,1
	Niepełne wyższe	68,3	52,8	19,2
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	71,7	56,4	20,3
	Wyższe magisterskie	79,2	62,1	20,9
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	93,6	67,9	30,7
Grupa społeczno-zawodowa pracujący	Kadra kierownicza	78,0	71,7	36,4
	Inżynierowie	75,1	62,1	20,3
	Lekarze	77,2	62,2	25,7
	Prawnicy	67,7	59,9	18,1
	Nauczyciele	80,8	63,0	13,9
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	79,1	70,8	25,6
	Specjaliści niższ. szczebla	66,9	60,9	20,2
	Mistrzowie-technicy	64,4	61,0	17,0
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	61,6	59,7	17,5
	Pracownicy usług	48,1	51,7	14,9
	Górnicy	46,5	51,6	23,4
	Inni robotnicy wykwalifikowani	40,1	44,4	12,3
	Robotnicy niewykwalifikowani	32,1	36,1	9,3
	Robotnicy najemni w rolnictwie	28,7	37,8	14,7
	Rolnicy	31,1	31,7	9,3
	Pracujący na własny rachunek	66,8	66,2	27,1
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	63,0	56,8	16,1
	Renciści	31,1	20,0	6,8
	Emeryci	41,4	18,6	7,8
	Bezrobotni	31,8	31,9	8,5
	Zajmujący się domem	42,8	44,4	16,1
	Niepracujący z innych powodów	40,3	38,3	11,1

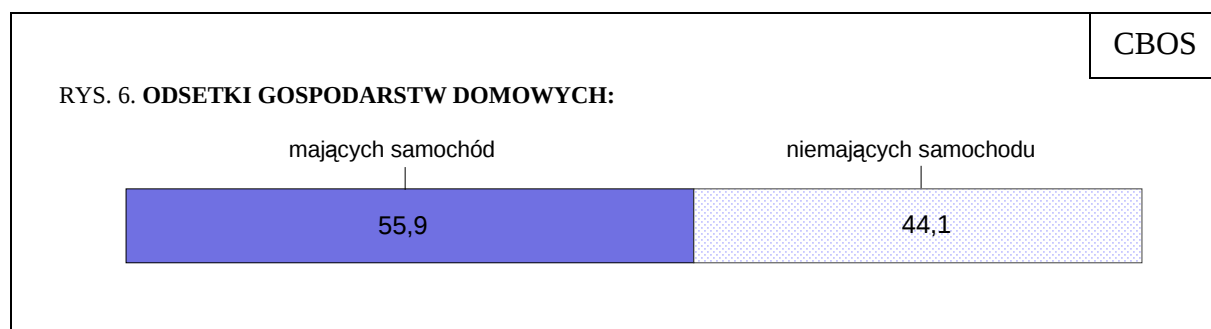
Najmniej gospodarstw domowych wyposażonych we wszystkie wymienione dobra umożliwiające kontakt z kulturą jest w województwach podkarpackim i świętokrzyskim. Ponadto w województwie lubelskim znacząco mniej niż przeciętnie jest rodzin mających księgozbiory i nagrania filmów, a w województwie lubuskim – księgozbiory. Nowoczesne telewizory rzadziej niż przeciętnie mają mieszkańcy województw kujawsko-pomorskiego i łódzkiego.

Tabela 5

Województwa	Odsetki gospodarstw domowych wyposażonych w:		
	zbiór książek	zbiór nagrań filmów	telewizor plazmowy lub LCD
Ogółem	47,1	38,8	12,7
Dolnośląskie	50,0	41,1	15,0
Kujawsko-pomorskie	46,0	37,7	9,5
Lubelskie	41,2	30,8	10,1
Lubuskie	41,3	34,7	10,1
Łódzkie	47,1	39,0	8,9
Małopolskie	46,8	37,0	11,4
Mazowieckie	54,0	45,0	16,0
Opolskie	46,1	39,6	15,4
Podkarpackie	39,1	30,7	9,6
Podlaskie	42,4	36,2	11,0
Pomorskie	46,5	42,4	18,3
Śląskie	46,8	37,3	11,9
Świętokrzyskie	38,1	27,1	8,9
Warmińsko-mazurskie	49,3	40,3	18,4
Wielkopolskie	48,2	44,0	12,2
Zachodniopomorskie	47,2	38,5	13,0

Samochody

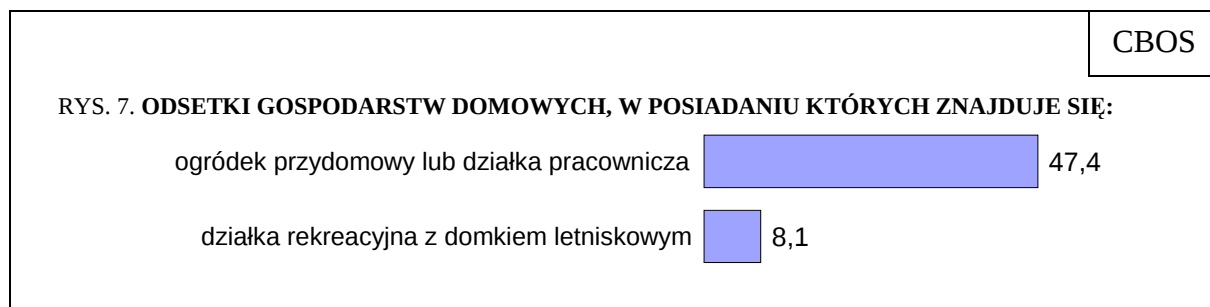
Więcej niż co drugie gospodarstwo domowe (55,9%) ma przynajmniej jeden samochód.

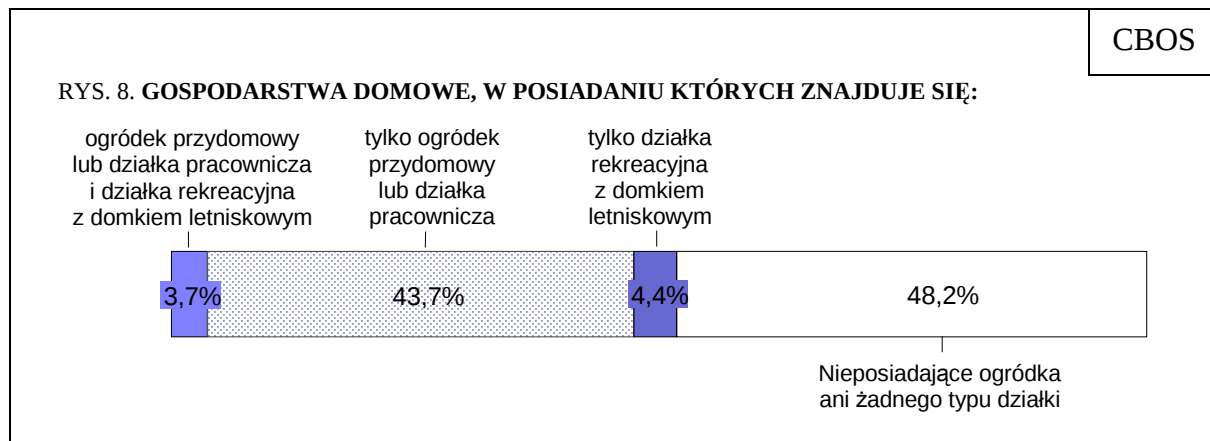
Posiadanie samochodu uzależnione jest od miejsca zamieszkania rodziny (częściej mają go rodziny wiejskie, rzadziej zaś wielkomiejskie, mieszkające w miastach liczących co najmniej 100 tys. ludności), jej wielkości (ma go ponad 70% rodzin czteroosobowych i większych – im mniejsza rodzina, tym rzadziej jest jej potrzebny samochód), osiąganych dochodów *per capita*, a także od wykształcenia, pozycji zawodowej i wieku jej członków. Samochody rzadziej znajdują się w gospodarstwach osób najstarszych, najslabiej wykształconych, mających niskie kwalifikacje zawodowe (patrz tabele aneksowe).

Odpoczynek

Prawie połowa gospodarstw domowych (47,4%) dysponuje przydomowym ogródkiem lub działką pracowniczą, a co dwunaste (8,1%) posiada działkę rekreacyjną z domkiem letniskowym.

Prawie połowa rodzin posiadających działki rekreacyjne z domkiem letniskowym ma również przydomowe ogródki. Więcej niż dwie piąte gospodarstw (43,7%) dysponuje tylko ogródkiem działkowym lub takim, który znajduje się obok domu.

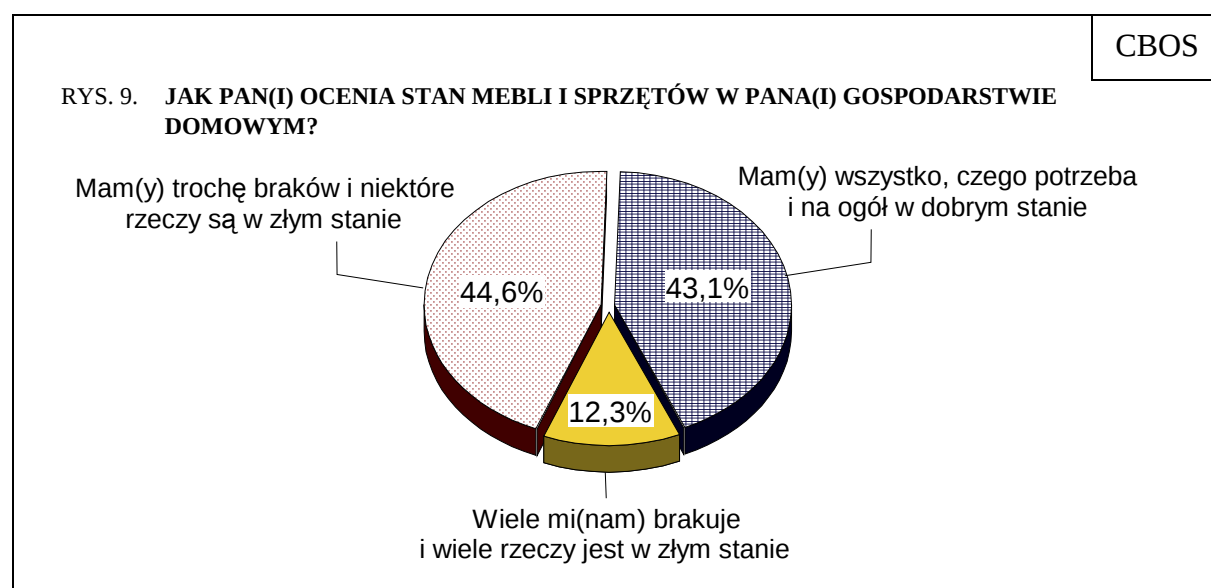

Ogródki przydomowe ma większość gospodarstw wiejskich i prawie połowa małomiasteczkowych, natomiast im większa miejscowość, tym na ogół większe prawdopodobieństwo posiadania działki letniskowej (ale jednocześnie mniejsze – posiadania jakiegokolwiek działki czy ogródka, nie ma ich ponad 70% rodzin żyjących w największych miastach). Posiadanie działki rekreacyjnej z domkiem na ogół wiąże się z wyższymi dochodami gospodarstwa domowego, przeciwnie niż posiadanie przydomowego ogródka lub działki pracowniczej. Ponadto swój kawałek zieleni (zazwyczaj ogródek działkowy lub przydomowy) na ogół częściej mają gospodarstwa składające się z większej liczby osób. Posiadaniu działki letniskowej sprzyja wysoki poziom wykształcenia członków rodziny oraz ich wysoka pozycja zawodowa (patrz tabele aneksowe).

Należy dodać, że wyposażenie we wszystkie dobra znajdujące się na liście przedstawionej ankietowanym w dużym stopniu powiązane jest z zadowoleniem z sytuacji materialnej gospodarstwa domowego.

STAN POSIADANYCH SPRZĘTÓW

Ponad dwie piąte respondentów (43,1%) deklaruje, że w ich gospodarstwach domowych są wszystkie potrzebne sprzęty i na ogół w dobrym stanie. Nieco większa liczebnie grupa (44,6%) wskazuje na braki i zły stan niektórych sprzętów, a jedna ósma (12,3%) twierdzi, że wielu rzeczy w gospodarstwie brakuje, większość zaś posiadanych jest w złym stanie.

Ocena sprzętów wiąże się, co oczywiste, z sytuacją finansową gospodarstw, a ponadto z wiekiem, wykształceniem i pozycją zawodową ich członków. Wysoki poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe związane są z posiadaniem wielu dobrej jakości sprzętów. Na braki w wyposażeniu oraz zły stan posiadanych dóbr w swoich gospodarstwach domowych najczęściej wskazują bezrobotni, renciści i rolnicy. Nie bez wpływu pozostaje również liczba osób w rodzinie: wyposażenie swoich gospodarstw najlepiej oceniają rodziny średniej wielkości, trzy- i czteroosobowe, a najgorzej – gospodarstwa największe.

Tabela 6

Cechy socjodemograficzne		Jak Pan(i) ocenia stan mebli i sprzętów w Pana(i) gospodarstwie domowym?		
		Mam(y) wszystko, czego potrzeba i na ogół w dobrym stanie	Mam(y) trochę braków i niektóre rzeczy są w złym stanie	Wiele mi(nam) brakuje i wiele rzeczy jest w złym stanie
		w procentach		
Ogółem		43,1	44,6	12,3
Wiek	18-24 lata	50,2	42,3	7,5
	25-34	51,4	40,8	7,7
	35-44	43,7	45,7	10,6
	45-54	38,4	47,0	14,6
	55-64	38,5	46,6	15,0
	65 lat i więcej	40,1	44,3	15,6
Miejsce zamieszkania	Wieś	34,5	49,8	15,7
	Miasto poniżej 20 tys.	43,1	46,3	10,6
	od 20 tys. do 49 999	47,9	42,1	10,0
	od 50 tys. do 99 999	46,6	42,5	10,8
	od 100 tys. do 499 999	48,8	40,5	10,6
	500 tys. i więcej mieszkańców	49,0	40,0	11,0
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	19,6	46,9	33,6
	301-500	26,8	53,3	19,8
	501-900	33,9	50,1	16,0
	901-1200	45,2	44,8	10,0
	Powyżej 1200 zł	57,5	36,6	5,9
	Brak danych	49,8	41,5	8,7
Liczba osób w gospodarstwie domowym	1 osoba	41,3	42,0	16,8
	2 osoby	44,4	42,9	12,6
	3 osoby	45,2	44,8	10,0
	4 osoby	45,6	45,3	9,2
	5 osób	39,4	47,9	12,6
	6 osób	33,9	53,7	12,4
	7 osób i więcej	32,2	51,2	16,7

Tabela 6 cd.

Cechy socjodemograficzne		Jak Pan(i) ocenia stan mebli i sprzętów w Pana(i) gospodarstwie domowym?		
		Mam(y) wszystko, czego potrzeba i na ogół w dobrym stanie	Mam(y) trochę braków i niektóre rzeczy są w złym stanie	Wiele mi(nam) brakuje i wiele rzeczy jest w złym stanie
		w procentach		
Ogółem		43,1	44,6	12,3
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	26,9	43,4	29,8
	Podstawowe	29,5	47,8	22,7
	Gimnazjalne	43,0	44,5	12,4
	Zasadnicze zawodowe	35,0	50,5	14,4
	Niepełne średnie	46,7	42,5	10,8
	Średnie ogólnokształc.	49,6	42,4	8,0
	Średnie zawodowe	46,0	44,7	9,3
	Pomaturalne	53,1	38,3	8,6
	Niepełne wyższe	50,3	43,0	6,7
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	57,6	37,3	5,0
	Wyższe magisterskie	58,8	35,6	5,7
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	73,6	24,6	1,8
Grupa społeczno-zawodowa pracujący	Kadra kierownicza	66,5	30,3	3,2
	Inżynierowie	62,7	31,4	5,9
	Lekarze	64,8	32,0	3,2
	Prawnicy	58,0	39,6	2,4
	Nauczyciele	53,2	41,6	5,2
	Pozostali specjaliści z wyższym wyksz.	66,2	29,1	4,7
	Specjaliści niższ. szczebla	54,7	39,8	5,5
	Mistrzowie-technicy	50,0	42,1	7,9
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	52,5	37,5	10,0
	Pracownicy usług	46,1	46,4	7,6
	Górnicy	54,7	41,5	3,8
	Inni robotnicy wykwalifikowani	40,9	49,4	9,7
	Robotnicy niewykwalifikowani	30,0	51,6	18,3
	Robotnicy najemni w rolnictwie	33,1	48,5	18,4
	Rolnicy	29,0	53,4	17,6
	Pracujący na własny rachunek	62,9	31,9	5,2
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	55,6	38,5	5,9
	Renciści	29,7	48,7	21,5
	Emeryci	40,5	45,5	13,9
	Bezrobotni	29,2	49,3	21,5
	Zajmujący się domem	42,3	46,0	11,8
	Niepracujący z innych powodów	37,3	43,9	18,8

Stosunkowo najwięcej respondentów pozytywnie oceniających stan wyposażenia swoich gospodarstw domowych jest w województwach pomorskim, małopolskim i wielkopolskim, a negatywnie – w województwach lubelskim, warmińsko-mazurskim oraz łódzkim.

Tabela 7

Województwa	Jak Pan(i) ocenia stan mebli i sprzętów w Pana(i) gospodarstwie domowym?		
	Mam(y) wszystko, czego potrzeba i na ogół w dobrym stanie	Mam(y) trochę braków i niektóre rzeczy są w złym stanie	Wiele mi(nam) brakuje i wiele rzeczy jest w złym stanie
	w procentach		
Ogółem	43,1	44,6	12,3
Dolnośląskie	45,4	43,8	10,7
Kujawsko-pomorskie	40,6	46,9	12,5
Lubelskie	32,2	51,4	16,4
Lubuskie	42,3	44,7	13,0
Łódzkie	37,8	46,8	15,4
Małopolskie	47,8	42,9	9,3
Mazowieckie	44,7	41,5	13,8
Opolskie	44,5	45,1	10,3
Podkarpackie	44,0	41,4	14,6
Podlaskie	40,9	47,2	11,9
Pomorskie	48,0	41,6	10,4
Śląskie	45,3	43,8	10,8
Świętokrzyskie	35,5	51,2	13,3
Warmińsko-mazurskie	38,3	46,1	15,7
Wielkopolskie	46,7	43,7	9,5
Zachodniopomorskie	41,2	46,6	12,1

PRZYCZYNY BRAKÓW W WYPOSAŻENIU GOSPODARSTW DOMOWYCH

Niewystępowanie określonych dóbr w gospodarstwie domowym wynika głównie z braku potrzeby ich posiadania lub braku środków na ich zakup. Inne przyczyny (np. nieumiejętność radzenia sobie z obsługą danego urządzenia) podawano dość rzadko, najczęściej w przypadku zmywarki do naczyń (9% rodzin uzasadniało jej brak czymś innym niż to, że jej nie potrzebują lub ich na nią nie stać).

Ponad jedna trzecia gospodarstw domowych nie może sobie pozwolić na telewizor plazmowy lub LCD, a niewiele mniej – na działkę rekreacyjną z domkiem letniskowym. Brak laptopa i/lub zmywarki do naczyń wynikający z niedoboru środków finansowych odczuwa więcej niż co czwarte gospodarstwo, a brak komputera stacjonarnego, dostępu do internetu

oraz samochodu – mniej więcej co szóste (od 15% do 17%). Względy finansowe nie pozwalają na posiadanie ogródka przydomowego lub działkowego, a także zbiorów książek i/lub nagrań filmów co ósmej–dziewiętej rodzinie. Na zaspokojenie potrzeby posiadania telefonu (komórkowego czy stacjonarnego) oraz pralki automatycznej nie stać niewielu rodzin (od 4,7% do 6,4%), a lodówki – mniej niż co dwusetnej.

Tabela 8

Braki w wyposażeniu gospodarstw domowych	Odsetki gospodarstw nieposiadających danego dobra wśród ogółu gospodarstw domowych:			
	ogółem	w tym:		
		ze względu na brak takiej potrzeby	ze względu na brak środków finansowych	z innych przyczyn
	w procentach			
Telewizor plazmowy lub LCD	87,2	48,4	35,3	3,5
Działka rekreacyjna z domkiem letniskowym	91,9	55,1	32,7	4,1
Laptop	88,1	57,1	27,4	3,6
Zmywarka do naczyń	90,0	54,9	26,1	9,0
Samochód	44,1	24,8	17,0	2,3
Dostęp do internetu	59,9	38,4	16,8	4,7
Stacjonarny komputer (PC)	52,3	34,7	15,0	2,6
Ogródek przydomowy lub działka pracownicza	52,5	36,0	12,3	4,2
Zbiór książek powyżej 50 sztuk (poza podręcznikami szkolnymi)	52,9	37,5	12,1	3,3
Zbiór kaset wideo lub płyt DVD z filmami powyżej 20 sztuk	61,1	47,0	11,2	2,9
Pralka automatyczna	12,2	4,3	6,4	1,5
Telefon stacjonarny	32,4	25,5	5,4	1,5
Telefon komórkowy	22,4	16,6	4,7	1,1
Lodówka	0,7	0,2	0,4	0,1

Przyczyny braków w wyposażeniu gospodarstw domowych w różnego rodzaju dobra można lepiej ocenić analizując, ile gospodarstw domowych **nieposiadających** wymienionych dóbr rezygnuje z ich posiadania z powodu braku pieniędzy, a ile z braku potrzeb. W ten sposób dowiadujemy się, jakie sprzęty traktowane są jako rzeczywiście niezbędne.

Tabela 9

Braki w wyposażeniu gospodarstw domowych	Gospodarstwa domowe nieposiadające danego dobra (w nawiasach liczba takich gospodarstw w próbie)		
	ze względu na brak takiej potrzeby	ze względu na brak środków finansowych	z innych przyczyn
	w procentach		
Telefon stacjonarny (N=12 587)	78,7	16,7	4,6
Zbiór kaset wideo lub płyt DVD z filmami (N=23 717)	76,9	18,3	4,8
Telefon komórkowy (N=8711)	74,1	21,0	4,9
Zbiór książek (N=20 527)	70,9	22,9	6,2
Ogródek przydomowy lub działka pracownicza (N=20 377)	68,6	23,4	8,0
Komputer stacjonarny (PC) (N=20 270)	66,3	28,7	5,0
Laptop (N=34 206)	64,8	31,1	4,1
Dostęp do internetu (N=23 215)	64,1	28,0	7,8
Zmywarka do naczyń (N=34 954)	61,0	29,0	10,0
Działka rekreacyjna z domkiem letniskowym (N=35 640)	59,9	35,6	4,5
Samochód (N=17 111)	56,2	38,5	5,2
Telewizor plazmowy lub LCD (N=33 857)	55,5	40,5	4,0
Pralka automatyczna (N=4758)	35,3	52,4	12,3
Lodówka (N=264)	28,6	57,1	14,3

Dobra trwałego użytku, których brak odczuwany jest najdotkliwiej, to lodówka i pralka automatyczna. Spośród stosunkowo niewielu gospodarstw domowych, które nie mają tych sprzętów (odpowiednio: 0,7% i 12,2% gospodarstw), tylko w około jednej trzeciej wynika to z braku takiej potrzeby, przeważającą zaś przyczyną są niedobory finansowe. Kolejną pozycję na liście dóbr najbardziej pożądanых stanowi telewizor plazmowy lub LCD, w przypadku którego niewiele ponad połowa gospodarstw niemających takiego sprzętu nie odczuwa braku jego posiadania. Należy podkreślić, że jest to kwestia zupełnie innego rodzaju niż brak pralki, lodówki czy samochodu – prawie wszystkie gospodarstwa domowe w Polsce, co wynika z naszych wcześniejszych badań, wyposażone są w telewizory kolorowe, w grę wchodzi zatem potrzeba posiadania sprzętu lepszej jakości niż już znajdujący się w domu, nie zaś zaspokojenie faktycznego braku.

Z drugiej strony około trzech czwartych gospodarstw, w których nie ma telefonu komórkowego lub stacjonarnego, nie potrzebuje ich. Jest to dość oczywiste, ponieważ często w gospodarstwie znajduje się telefon jednego typu, więc drugi nie jest konieczny. Brakiem potrzeb, nie zaś pieniędzy uzasadniany jest też najczęściej brak zbiorów nagrań filmów (w ponad trzech czwartych przypadków) oraz księgozbiorów (70,9% odpowiedzi osób nieposiadających w swoim gospodarstwie domowym zbioru książek).

Policzyliśmy także, na ile dóbr z wymienionych czternastu gospodarstwa domowe nie mogą sobie pozwolić ze względu na brak pieniędzy, a ilu nie mają z braku potrzeby ich posiadania (warto pamiętać, że niektóre z wymienionych przedmiotów, np. telefony stacjonarne i komórkowe, mogą być wobec siebie komplementarne). Średnia liczba dóbr uznawanych za niepotrzebne to 5,42, a za zbyt kosztowne – 3,85. Jednocześnie należy zauważyć, że tylko co dziewiąte gospodarstwo (11,6%) nie uznało za zbyteczne żadnego z wymienionych dóbr (tzn. wszystkie traktuje jako przydatne i albo je posiada, albo nie ma ich z innych przyczyn niż brak potrzeb), a ponad dwie piąte gospodarstw (42,2%) nie stwierdziło, że którekolwiek z wymienionych dóbr jest poza zasięgiem ich możliwości finansowych (co oznacza, że albo są one w posiadaniu tych gospodarstw, albo nie, ale nie z powodu braku pieniędzy). Te odpowiedzi (zero wymienionych dóbr w każdej z dwu kategorii) nie zostały wliczone do średnich.

Tabela 10

Cechy socjodemograficzne		Średnia liczba dóbr (z 14 wymienionych), których gospodarstwo domowe nie posiada ze względu na:			
		brak środków finansowych		brak takiej potrzeby	
		Średnia	Liczebność próby	Średnia	Liczebność próby
Ogółem		3,85	22 457	5,42	34 364
Wiek	18-24 lata	3,90	2585	4,07	3455
	25-34	3,84	4073	4,33	5895
	35-44	3,96	3941	4,12	5361
	45-54	4,08	4325	4,68	6005
	55-64	3,85	3781	6,02	6020
	65 lat i więcej	3,46	3752	7,91	7627
Miejsce zamieszkania	Wieś	3,98	7717	5,56	11 148
	Miasto poniżej 20 tys.	3,89	2882	5,59	4282
	Od 20 tys. do 49 999	3,82	2510	5,34	3876
	Od 50 tys. do 99 999	3,95	2046	5,49	3155
	Od 100 tys. do 499 999	3,77	4164	5,51	6760
	500 tys. i więcej mieszkańców	3,58	3139	4,90	5143
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	5,87	1306	5,24	1328
	301-500	4,73	2676	5,13	3093
	501-900	3,90	5974	6,06	8313
	901-1200	3,39	2740	6,17	4751
	Powyżej 1200 zł	2,90	2717	5,33	5701
	Brak danych	3,66	7045	4,78	11 179
Liczba osób w gospodarstwie domowym	1 osoba	3,88	3594	7,66	6624
	2 osoby	3,68	5534	6,19	9657
	3 osoby	3,89	5129	4,46	7300
	4 osoby	3,77	4576	3,96	6221
	5 osób	4,06	1996	4,02	2615
	6 osób	4,04	904	4,29	1121
	7 osób i więcej	4,59	720	4,08	821

Tabela 10 cd.

Cechy socjodemograficzne		Średnia liczba dóbr (z 14 wymienionych), których gospodarstwo domowe nie posiada ze względu na:			
		brak środków finansowych		brak takiej potrzeby	
		Średnia	Liczebność próby	Średnia	Liczebność próby
Ogółem		3,85	22 457	5,42	34 364
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	3,70	290	8,58	533
	Podstawowe	4,30	3855	7,42	5881
	Gimnazjalne	4,45	305	4,35	358
	Zasadnicze zawodowe	4,39	6045	5,55	8224
	Niepełne średnie	4,09	337	5,76	588
	Średnie ogólnokształcące	3,77	2382	5,07	3818
	Średnie zawodowe	3,56	4808	4,98	7249
	Pomaturalne	3,47	810	4,38	1196
	Niepełne wyższe	3,28	453	4,35	738
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	2,91	757	4,38	1360
	Wyższe magisterskie	2,89	2334	4,04	4245
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	2,51	58	3,71	153
Grupa społeczno-zawodowa pracujący	Kadra kierownicza	2,32	177	3,53	430
	Inżynierowie	2,35	131	3,45	280
	Lekarze	3,00	60	3,93	120
	Prawnicy	3,05	66	3,96	110
	Nauczyciele	3,08	562	3,51	794
	Pozost. specjaliści z wyższym wykształceniem	2,68	529	3,76	1029
	Specjaliści niższ. szczebla	3,25	1864	3,95	2827
	Mistrzowie-technicy	3,27	288	4,19	420
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	3,55	293	3,91	420
	Pracownicy usług	3,89	2130	4,40	2867
	Górnicy	3,30	65	4,92	105
	Inni robotnicy wykwalifikowani	4,10	1839	4,64	2442
	Robotnicy niewykwalifikowani	4,67	1085	4,90	1267
	Robotnicy najemni w rolnictwie	4,27	93	5,18	133
	Rolnicy	4,11	1013	4,99	1363
	Pracujący na własny rachunek	2,75	574	3,61	1129
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	3,47	1163	3,89	1658
	Renciści	4,36	2025	6,54	2777
	Emeryci	3,56	5170	7,34	10 045
	Bezrobotni	5,03	2064	5,22	2402
	Zajmujący się domem	4,15	788	4,77	1127
	Niepracujący z innych powodów	4,53	411	5,11	518

Liczba dóbr, na które nie stać danego gospodarstwa, zależy przede wszystkim od uzyskiwanych przez nie dochodów – im one niższe, tym więcej trzeba sobie odmawiać. Na odpowiedzi wpływa również wykształcenie i pozycja zawodowa osób należących do rodziny (na ogół im one wyższe, tym mniej dóbr jest poza zasięgiem finansowym). Na nieco więcej dóbr niż przeciętnie nie stać gospodarstw domowych liczących co najmniej pięć osób.

Z kolei rodziny osób najstarszych i najsłabiej wykształconych, a także emerytów i rencistów wskazują, że znacznie większa liczba dóbr niż średnia nie jest im potrzebna i dlatego ich nie mają. Z posiadania większej liczby dóbr ze względu na brak potrzeb rezygnują również gospodarstwa małe, jedno- lub dwuosobowe. Natomiast na ogół im wyższe wykształcenie, tym mniej dóbr jest określanych jako niepotrzebne, znacząco mniej również w przypadku rodzin z największych miast.

Prawie wszystkie gospodarstwa domowe wyposażone są w lodówki, pralki automatyczne i telefony, a ponad połowa ma samochody i komputery. Zmywarki do naczyń i telewizory plazmowe lub LCD, a więc dobra uznawane raczej za oznakę luksusu, posiada przynajmniej co dziesiąta rodzina. Istotne jest, że większości omawianych dóbr (poza lodówkami i pralkami automatycznymi) nie ma w gospodarstwach domowych raczej dlatego, że ich nie potrzebują, niż ze względu na to, że ich na nie nie stać.

Opracowała
Joanna SZCZEPAŃSKA

A N E K S

Tabela 1

		Gospodarstwa domowe wyposażone w:			Nieposiadające żadnego telefonu	Liczba osób	
		telefon stacjonarny i komórkowy	tylko telefon stacjonarny	tylko telefon komórkowy			
		w procentach					
Ogółem		51,3	16,3	26,3	6,1	38811	
Płeć	Mężczyźni	52,5	14,0	27,1	6,4	15390	
	Kobiety	50,4	17,9	25,8	5,9	23420	
Wiek	18-24 lata	57,8	1,1	40,2	,9	4028	
	25-34	52,0	1,2	45,0	1,7	6711	
	35-44	60,5	4,3	32,4	2,8	6219	
	45-54	62,0	8,4	24,2	5,4	6932	
	55-64	53,6	22,3	16,8	7,3	6687	
	65 lat i więcej	29,6	47,0	9,1	14,3	8234	
	Wieś	48,9	17,2	24,8	9,1	12787	
Miejsce zamieszkania	Miasto pon. 20 tys.	48,2	17,8	27,3	6,8	4871	
	Od 20 tys. do 49 999	52,2	15,8	27,1	4,9	4354	
	Od 50 tys. do 99 999	49,4	16,7	29,1	4,8	3531	
	Od 100 tys. do 499 999	51,7	15,8	27,6	4,9	7506	
	500 tys. i więcej mieszkańców	59,0	14,1	24,8	2,1	5763	
	Do 300 zł	29,2	8,5	48,8	13,6	1662	
	301-500	43,4	10,6	37,8	8,2	3629	
Dochody na jedną osobę	501-900	41,1	23,5	25,3	10,0	9381	
	901-1200	47,2	25,6	21,7	5,5	5196	
	Powyżej 1200 zł	58,5	15,7	23,3	2,4	6211	
	Brak danych	62,0	10,2	24,1	3,7	12732	
	1 osoba	24,1	34,8	24,7	16,3	7221	
Liczba osób w gosp. dom.	2 osoby	46,6	25,0	21,2	7,2	10526	
	3 osoby	59,2	7,6	31,0	2,2	8343	
	4 osoby	64,4	3,8	29,7	2,0	7237	
	5 osób	66,7	4,7	26,9	1,6	3097	
	6 osób	67,9	6,4	23,5	2,3	1359	
	7 osób i więcej	64,2	4,5	29,1	2,1	1022	
	Zadowolenie	60,1	12,1	24,5	3,3	14741	
Ocena war. mater. gosp. dom.	Średnie zadowolenie	51,6	16,3	26,6	5,4	13649	
	Niezadowolenie	38,2	22,3	28,4	11,0	10353	
Województwo	Dolnośląskie	52,9	18,7	22,4	6,0	3224	
	Kujawsko-pomorskie	45,8	15,1	33,9	5,3	2056	
	Lubelskie	49,0	17,0	23,8	10,2	2138	
	Lubuskie	48,7	18,5	27,2	5,5	1012	
	Łódzkie	48,2	17,0	29,3	5,5	2945	
	Małopolskie	57,2	18,3	18,9	5,6	3153	
	Mazowieckie	53,5	13,3	27,9	5,3	5644	
	Opolskie	51,1	16,7	25,7	6,6	1011	
	Podkarpackie	50,4	22,5	21,3	5,8	1753	
	Podlaskie	54,4	20,5	20,5	4,7	1200	
	Pomorskie	52,6	13,3	29,9	4,1	2166	
	Śląskie	48,2	17,0	27,5	7,3	4915	
	Świętokrzyskie	45,7	18,1	26,9	9,2	1245	
	Warmińsko-mazurskie	42,3	16,5	30,8	10,4	1386	
	Wielkopolskie	58,4	11,4	26,1	4,1	3217	
	Zachodniopomorskie	50,3	16,5	27,9	5,3	1745	
	Niepełne podstawowe	14,0	34,9	14,6	36,5	589	
	Podstawowe	26,8	33,7	22,4	17,1	6574	
	Wykształcenie	Gimnazjalne	60,7	4,0	33,2	2,2	447
		Zasadnicze zawodowe	47,2	15,3	30,9	6,6	9413
Niepełne średnie		49,7	19,2	26,9	4,1	648	
Średnie ogólnokształc.		56,4	13,9	27,4	2,3	4313	
Średnie zawodowe		59,3	13,5	24,5	2,7	8157	
Pomaturalne		60,3	9,2	30,0	,6	1376	
Niepełne wyższe		60,9	7,4	30,4	1,3	817	
Wyższe licencjackie lub zawodowe		62,8	9,0	27,6	,6	1501	
Wyższe magisterskie		69,7	6,2	23,7	,4	4780	
Wyższe ze st. co najmniej doktora		78,7	5,8	15,0	,5	169	
Kadra kierownicza		74,6	2,5	22,0	,8	470	
Inżynierowie		71,5	1,1	27,2	,2	299	
Lekarze		72,4	1,9	24,5	1,2	139	
Prawnicy		59,7	5,3	34,3	,7	128	
Grupa społ.-zaw. pracujący		Nauczyciele	71,1	2,4	26,1	,4	927
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	68,0	1,5	30,4	,2	1140	
	Specjaliści niższ. szczebla	65,9	1,7	31,8	,6	3220	
	Mistrzowie-technicy	63,8	3,0	32,8	,3	496	
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	70,2	4,8	24,7	,3	477	
	Pracownicy usług	58,6	2,9	36,8	1,8	3280	
	Górnicy	63,9	3,6	32,5		124	
	Inni robotnicy wykwalifikowani	54,8	4,8	38,1	2,2	2785	
	Robotnicy niewykwalifikowani	47,6	7,1	40,5	4,8	1492	
	Robotnicy najemni w rolnictwie	39,4	7,4	49,4	3,7	153	
	Rolnicy	59,8	12,5	22,0	5,6	1572	
	Pracujący na własny rachunek	77,2	1,7	20,6	,4	1284	
	Uczniowie, studenci	66,8	,7	32,0	,5	1927	
	Renciści	37,9	26,1	22,0	14,0	3171	
	Emeryci	38,1	40,1	11,0	10,9	10872	
	Bezrobotni	39,3	7,3	42,1	11,2	2841	
	Zajmujący się domem	49,7	10,2	37,4	2,6	1296	
	Niepracujący z innych powodów	47,0	9,5	37,5	6,0	606	

Tabela 2

		Gospodarstwa domowe wyposażone w:			Nieposiadające żadnego komputera	Liczba osób	
		komputer stacjonarny i laptop	tylko komputer stacjonarny	tylko laptop			
		w procentach					
Ogółem		8,0	39,7	3,8	48,5	38790	
Płeć	Mężczyźni	9,1	40,8	3,8	46,2	15381	
	Kobiety	7,4	39,0	3,8	49,9	23409	
Wiek	18-24 lata	14,9	54,9	7,3	23,0	4029	
	25-34	12,3	52,0	7,8	27,9	6708	
	35-44	10,3	60,4	3,2	26,2	6215	
	45-54	9,4	47,0	2,6	41,0	6924	
	55-64	4,1	28,1	2,8	65,1	6681	
	65 lat i więcej	1,7	9,9	1,1	87,3	8234	
Miejsce zamieszkania	Wieś	4,8	37,7	2,1	55,5	12769	
	Miasto pon. 20 tys.	6,4	40,0	2,7	50,9	4873	
	Od 20 tys. do 49 999	9,5	40,7	4,0	45,8	4349	
	Od 50 tys. do 99 999	7,8	40,5	3,3	48,3	3532	
	Od 100 tys. do 499 999	9,7	40,7	4,6	44,9	7506	
	500 tys. i więcej mieszkańców	13,5	41,4	7,6	37,5	5761	
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	1,2	34,7	1,3	62,7	1658	
	301-500	3,2	44,9	1,5	50,4	3625	
	501-900	3,7	34,4	2,1	59,8	9381	
	901-1200	5,7	32,3	3,4	58,7	5196	
	Powyżej 1200 zł	14,3	35,1	7,5	43,1	6212	
	Brak danych	11,5	48,0	4,4	36,1	12718	
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	3,5	14,0	4,5	78,0	7220	
	2 osoby	5,5	23,9	4,2	66,4	10521	
	3 osoby	10,7	50,7	4,9	33,7	8342	
	4 osoby	12,5	61,1	2,6	23,7	7234	
	5 osób	11,3	58,5	2,2	27,9	3091	
	6 osób	6,4	60,4	1,7	31,5	1355	
	7 osób i więcej	6,0	58,2	1,3	34,5	1021	
Ocena war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	14,0	44,7	5,5	35,8	14742	
	Średnie zadowolenie	5,7	41,4	3,4	49,5	13629	
	Niezadowolenie	2,7	30,3	1,9	65,1	10351	
Województwo	Dolnośląskie	9,5	37,8	3,4	49,3	3223	
	Kujawsko-pomorskie	8,0	39,5	3,1	49,3	2057	
	Lubelskie	5,0	37,5	3,2	54,3	2134	
	Lubuskie	7,4	37,7	3,5	51,4	1011	
	Łódzkie	6,7	35,8	4,0	53,5	2941	
	Małopolskie	8,9	42,6	4,1	44,4	3153	
	Mazowieckie	10,3	40,4	5,5	43,8	5646	
	Opolskie	7,0	40,2	2,3	50,4	1015	
	Podkarpackie	5,3	41,7	1,7	51,3	1753	
	Podlaskie	8,5	38,8	3,4	49,3	1199	
	Pomorskie	9,3	41,0	4,5	45,3	2168	
	Śląskie	7,3	41,5	3,5	47,7	4902	
	Świętokrzyskie	5,3	33,5	2,9	58,4	1244	
	Warmińsko-mazurskie	6,3	36,4	4,2	53,0	1387	
Wykształcenie	Wielkopolskie	8,4	44,6	3,6	43,3	3215	
	Zachodniopomorskie	9,1	36,0	3,7	51,2	1744	
	Niepełne podstawowe	1,3	9,5	,3	88,9	589	
	Podstawowe	1,0	15,9	,8	82,3	6561	
	Gimnazjalne	6,3	61,5	1,4	30,9	448	
	Zasadnicze zawodowe	2,5	39,0	1,7	56,8	9417	
	Niepełne średnie	6,8	37,5	2,3	53,3	650	
	Średnie ogólnoksz.	10,7	43,3	5,3	40,7	4308	
	Średnie zawodowe	7,6	47,3	3,6	41,5	8149	
	Pomaturalne	12,1	53,9	5,0	29,0	1374	
	Niepełne wyższe	17,1	50,6	8,6	23,7	818	
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	17,3	51,6	8,4	22,7	1501	
	Wyższe magisterskie	21,6	49,8	8,9	19,7	4780	
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	38,4	37,3	11,7	12,6	169	
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kierownicza	34,9	47,1	9,1	8,9	471	
	Inżynierowie	29,8	54,7	9,1	6,4	299	
	Lekarze	26,1	49,6	8,8	15,5	138	
	Prawnicy	26,5	41,6	15,7	16,3	128	
	Nauczyciele	19,1	65,0	5,7	10,2	927	
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	28,0	51,3	10,5	10,2	1140	
	Specjaliści niższ. szczebla	14,0	59,5	8,9	17,6	3215	
	Mistrzowie-technicy	10,4	60,3	7,3	21,9	494	
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	11,4	62,4	3,5	22,6	476	
	Pracownicy usług	7,6	58,4	4,7	29,2	3279	
	Górnicy	10,8	65,5	4,5	19,1	124	
	Inni robotnicy wykwalifikowani	4,0	54,4	2,1	39,5	2785	
	Robotnicy niewykwalifikowani	2,8	46,8	1,7	48,6	1493	
	Robotnicy najemni w rolnictwie	4,8	40,8	1,9	52,5	152	
	Rolnicy	2,9	43,5	,9	52,7	1570	
	Pracujący na własny rachunek	27,1	51,4	6,7	14,7	1284	
	Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	19,9	59,2	7,7	13,2	1928
		Renciści	1,9	24,1	2,2	71,8	3163
		Emeryci	2,1	15,6	1,7	80,7	10872
Bezrobotni		4,3	37,6	1,9	56,1	2837	
Zajmujący się domem		7,4	47,9	2,8	41,9	1294	
Niepracujący z innvch powodów		5,5	40,8	2,6	51,0	606	

Tabela 3

		Czy ma Pan(i) / mają Państwo w swoim gospodarstwie domowym samochód?				Liczba osób
		Tak, mam(y)	Nie mam(y), bo nie chcę(emy), nie potrzebuję(emy)	Chciał(a)bym/ chciałybyśmy mieć, ale mnie/nas nie stać	Chciałbym/chciałybyśmy mieć, ale nie mam(y) z innych powodów (np. brak miejsca, brak mieszkania, nieumiejętność posługiwania się)	
Ogółem		55,9	24,8	17,0	2,3	38803
Płeć	Mężczyźni	63,1	19,8	15,1	2,0	15387
	Kobiety	51,2	28,1	18,2	2,5	23416
Wiek	18-24 lata	61,3	13,0	22,9	2,8	4029
	25-34	71,4	11,2	15,8	1,6	6711
	35-44	72,0	11,2	15,9	,9	6211
	45-54	62,0	16,9	19,5	1,6	6927
	55-64	50,6	28,9	18,2	2,3	6688
	65 lat i więcej	27,7	55,2	12,7	4,4	8237
Miejsce zamieszkania	Wieś	64,7	19,8	13,4	2,1	12784
	Miasto pon. 20 tys.	55,4	26,0	16,6	2,0	4874
	Od 20 tys. do 49 999	54,1	25,3	18,5	2,1	4349
	Od 50 tys. do 99 999	51,7	27,9	18,4	2,0	3534
	Od 100 tys. do 499 999	48,1	29,6	19,8	2,5	7502
	500 tys. i więcej mieszkańców	50,9	26,4	19,3	3,4	5760
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	33,8	23,4	41,0	1,8	1659
	301-500	46,7	23,0	28,3	1,9	3631
	501-900	45,1	32,4	19,7	2,8	9375
	901-1200	48,1	34,3	14,7	2,9	5195
	Powyżej 1200 zł	61,5	25,4	10,3	2,7	6207
	Brak danych	69,8	15,7	12,7	1,8	12736
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	18,1	57,8	18,6	5,5	7222
	2 osoby	49,4	30,0	17,9	2,7	10529
	3 osoby	67,4	13,7	17,5	1,3	8344
	4 osoby	76,4	8,8	13,9	,9	7232
	5 osób	73,5	10,0	15,7	,8	3089
	6 osób	74,7	9,1	15,2	1,0	1359
Ocena war. mater. gosp. dom.	7 osób i więcej	72,6	7,2	19,1	1,0	1022
	Zadowolenie	68,8	20,2	8,9	2,1	14741
	Średnie zadowolenie	56,7	23,4	17,5	2,4	13645
Województwo	Niezadowolenie	36,5	33,2	27,6	2,7	10350
	Dolnośląskie	52,2	28,1	16,9	2,8	3224
	Kujawsko-pomorskie	52,9	28,0	18,0	1,1	2055
	Lubelskie	53,2	24,7	18,8	3,3	2139
	Lubuskie	54,2	28,9	15,7	1,2	1013
	Łódzkie	54,0	24,4	18,9	2,7	2949
	Małopolskie	60,7	21,9	14,5	2,9	3151
	Mazowieckie	56,0	25,8	15,5	2,7	5640
	Opolskie	58,8	24,5	15,3	1,3	1015
	Podkarpackie	62,3	23,2	12,9	1,7	1750
	Podlaskie	61,4	22,7	13,8	2,0	1200
	Pomorskie	53,3	23,2	21,2	2,3	2166
	Śląskie	53,7	25,1	19,1	2,1	4911
	Świętokrzyskie	50,8	27,2	18,5	3,5	1245
	Wykształcenie	Warmińsko-mazurskie	52,5	26,0	19,2	2,2
Wielkopolskie		65,9	19,7	12,4	2,0	3217
Zachodniopomorskie		50,3	26,6	21,4	1,6	1744
Niepełne podstawowe		19,9	59,9	11,9	8,3	589
Podstawowe		29,8	45,0	21,3	3,9	6573
Gimnazjalne		58,4	15,5	25,1	1,1	448
Zasadnicze zawodowe		54,9	22,3	21,1	1,8	9418
Niepełne średnie		47,4	33,8	16,9	1,9	650
Średnie ogólnoksz.		56,3	24,7	16,7	2,3	4311
Średnie zawodowe		64,1	19,1	14,9	1,9	8147
Pomaturalne		65,1	16,6	16,6	1,7	1374
Niepełne wyższe		60,3	21,4	16,2	2,1	818
Wyższe licencjackie lub zawodowe		73,4	15,1	9,5	2,0	1500
Wyższe magisterskie		75,4	13,4	9,3	1,8	4781
Grupa społ.-zaw. pracujący		Wyższe ze st. co najmniej doktora	72,0	13,7	10,2	4,2
	Kadra kierownicza	86,7	7,0	4,9	1,4	471
	Inżynierowie	86,9	5,2	5,0	2,9	299
	Lekarze	73,9	11,5	14,7		138
	Prawnicy	83,8	7,9	6,8	1,5	128
	Nauczyciele	77,8	9,5	10,7	2,1	928
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	79,5	11,9	7,0	1,6	1140
	Specjaliści niższ. szczebla	74,9	11,0	12,7	1,3	3220
	Mistrzowie-technicy	77,4	9,8	11,5	1,4	496
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	66,6	15,5	16,7	1,2	477
	Pracownicy usług	66,8	13,1	18,8	1,3	3277
	Górnicy	74,5	8,8	14,7	2,0	124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	67,3	13,2	17,8	1,7	2784
	Robotnicy niewykwalifikowani	53,0	16,2	29,6	1,1	1493
	Bierni zawodowo	Robotnicy najemni w rolnictwie	59,5	24,0	15,7	,8
Rolnicy		82,6	6,8	9,9	,7	1572
Pracujący na własny rachunek		92,4	3,9	3,2	,5	1284
Uczniowie, studenci		61,0	15,4	20,1	3,4	1928
Renciści		35,5	37,4	24,0	3,2	3168
Emeryci		34,9	47,3	14,1	3,7	10873
Bezrobotni		44,6	21,4	32,0	2,0	2837
Zajmujący się domem		65,2	16,4	16,3	2,0	1294
Niepracujący z innvch powodów		47,2	21,1	29,4	2,3	606

Tabela 4

		Gospodarstwa domowe, w posiadaniu których znajduje się:			Nieposiadające ogródka ani żadnego typu działki	Liczba osób
		ogródek przydomowy lub działka pracownicza i działka rekreacyjna z domkiem letniskowym	tylko działka rekreacyjna z domkiem letniskowym	tylko ogródek przydomowy lub działka pracownicza		
		w procentach				
Ogółem		3,7	4,4	43,7	48,1	38739
Płeć	Mężczyźni	4,0	4,9	46,3	44,8	15356
	Kobiety	3,5	4,2	42,1	50,3	23384
Wiek	18-24 lata	4,8	5,4	38,7	51,2	4025
	25-34	3,0	4,7	36,0	56,3	6699
	35-44	4,1	4,1	46,3	45,5	6193
	45-54	4,6	4,7	47,1	43,6	6912
	55-64	3,8	4,9	47,4	44,0	6676
	65 lat i więcej	2,4	3,5	44,9	49,1	8235
Miejsce zamieszkania	Wieś	3,2	,6	80,3	15,9	12769
	Miasto pon. 20 tys.	4,2	3,2	43,8	48,8	4864
	Od 20 tys. do 49 999	4,8	5,2	29,0	61,0	4341
	Od 50 tys. do 99 999	3,3	5,1	26,4	65,2	3524
	Od 100 tys. do 499 999	3,7	6,5	20,7	69,1	7486
	500 tys. i więcej mieszkańców	3,5	10,4	14,4	71,7	5755
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	,9	,6	53,6	44,9	1656
	301-500	2,4	1,2	51,4	45,0	3623
	501-900	2,7	2,6	48,1	46,6	9364
	901-1200	3,2	4,5	38,3	54,0	5194
	Powyżej 1200 zł	5,3	9,3	29,8	55,5	6196
	Brak danych	4,5	4,8	46,1	44,6	12707
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	1,7	3,3	27,1	67,9	7214
	2 osoby	3,9	5,4	42,4	48,4	10518
	3 osoby	4,0	5,1	41,7	49,1	8325
	4 osoby	4,5	5,1	48,7	41,7	7214
	5 osób	4,7	3,0	59,8	32,5	3085
	6 osób	4,0	1,9	69,3	24,9	1356
Ocena war. mater. gosp. dom.	7 osób i więcej	3,5	,4	74,4	21,7	1021
	Zadowolenie	5,5	6,1	42,6	45,8	14709
	Średnie zadowolenie	3,1	4,0	45,5	47,4	13623
	Niezadowolenie	1,7	2,7	43,2	52,4	10339
Województwo	Dolnośląskie	3,0	2,6	41,9	52,5	3219
	Kujawsko-pomorskie	2,4	5,6	40,9	51,1	2053
	Lubelskie	4,2	3,2	50,6	42,1	2135
	Lubuskie	3,0	2,0	50,9	44,1	1012
	Łódzkie	3,1	6,8	39,6	50,4	2945
	Małopolskie	3,1	2,9	49,0	45,0	3144
	Mazowieckie	4,7	7,2	35,0	53,0	5633
	Opolskie	2,8	1,5	57,6	38,1	1015
	Podkarpackie	5,4	2,8	62,3	29,5	1750
	Podlaskie	5,9	4,4	49,5	40,2	1197
	Pomorskie	3,7	4,4	35,0	56,9	2159
	Śląskie	3,1	4,6	36,4	55,9	4898
	Świętokrzyskie	3,3	2,9	51,9	41,9	1240
	Warmińsko-mazurskie	4,3	3,2	49,9	42,5	1386
	Wielkopolskie	3,6	4,7	50,4	41,4	3211
	Zachodniopomorskie	3,3	4,1	41,6	51,1	1743
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	,7	,4	60,2	38,8	589
	Podstawowe	1,2	1,2	55,1	42,5	6567
	Gimnazjalne	5,4	3,4	49,0	42,2	447
	Zasadnicze zawodowe	2,4	2,6	50,7	44,3	9402
	Niepełne średnie	4,7	6,6	35,3	53,4	647
	Średnie ogólnoksz.	4,3	6,0	34,0	55,6	4305
	Średnie zawodowe	4,3	4,9	43,7	47,2	8142
	Pomaturalne	4,6	5,3	35,5	54,6	1375
	Niepełne wyższe	5,2	6,3	27,8	60,7	812
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	7,0	8,0	35,2	49,8	1497
	Wyższe magisterskie	6,2	8,7	30,5	54,7	4761
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	9,9	13,5	24,4	52,2	169
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kierownicza	7,6	12,9	37,9	41,6	471
	Inżynierowie	4,0	10,1	32,1	53,8	297
	Lekarze	11,1	7,3	30,2	51,4	138
	Prawnicy	11,3	7,5	29,5	51,7	128
	Nauczyciele	6,4	5,1	39,0	49,5	921
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	6,6	8,0	24,4	61,0	1132
	Specjaliści niższ. szczebla	4,5	7,5	31,1	56,8	3210
	Mistrzowie-technicy	8,7	6,1	36,9	48,3	496
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	5,7	5,2	33,6	55,5	477
	Pracownicy usług	3,2	5,5	35,4	55,9	3274
	Górnicy	6,1	3,4	40,4	50,1	124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	3,3	2,9	46,3	47,5	2778
	Robotnicy niewykwalifikowani	2,1	1,7	49,7	46,5	1481
	Robotnicy najemni w rolnictwie	5,4	3,5	63,0	28,1	152
	Rolnicy	2,2	,0	88,3	9,4	1567
	Pracujący na własny rachunek	8,9	7,9	43,6	39,6	1281
	Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	5,3	6,2	37,3	51,2
Renciści		2,7	1,9	47,1	48,3	3164
Emeryci		2,9	4,4	45,1	47,7	10873
Bezrobotni		1,8	2,5	44,9	50,8	2835
Zajmujący się domem		2,4	2,8	51,9	42,9	1291
Niepracujący z innych powodów		2,2	2,7	43,6	51,5	606